

Vaara kannella.

Usein näyttää siltä, että sukeltaminen ja veneily ovat erottamattomat. Ei väliä, kuinka hienoa rantasukellus on, sukeltajat näyttävät aina haluavan kauemmas rannasta etsimään suurempaa vedenalaista seikkailua.

Suurin osa sukellusta edeltävästä suunnittelusta

keskittyy vedenalaiseen turvallisuuteen. On helppo ylenkatsoa pinnalla uhkaaviin vaaroihin. Olemme sitten matkustajia (maksavia tai muuten) jonkun toisen veneellä tai ajamme omaamme, on silloin tällöin tärkeä kerrata muutamia turvallisen veneilyn oppeja.

Varusteiden pukeminen

Aina, kun lähdemme kotisatama, meidän tulisi olla hyvin varautuneita suunniteltuihin ja suunnittelemissa olosuhteisiin. Viranomaisten määräykset tunnistavat turvavarusteiden perussisällön sisältäen henkilökohtaiset kellukkeet (pelastusliivit) jokaiselle veneessä olevalle matkustajalle, hätämerkkivalot, palosammuttimet sekä ääntä tuottavat laitteet.

Määräysten mukaan pelastusliivien on oltava viranomaisten hyväksymät, käyttäjälleen oikean kokoiset, huolletut ja käyttövalmiit - Ei säilöttyinä muovipusseihin, lukittu lokerikkoihin tai haudattuna sukellusvarusteiden alle. Vaikka sukeltajat ovatkin täysin vesipelastuskelpoisia varusteet yllään, tulisi heillä olla pelastusliivi saatavilla, kun vaatteet on vaihdettu kuiviin. Rannikkovartioston data paljastaa, että 90% veneilyhukkumista aiheutuu sisävesillä - useimmat muutaman metrin päässä turvasta. Tämä tarkoittaa, että pelastusliivin käyttö olisi pelastanut 80% venekuolemien uhreista.

Viranomaisten määräykset vaativat myös veneisiin hyväksytyt valot. Alle 4.8m pitkissä veneissä ei (USA:ssa) tarvitse olla päivävaloja, mutta niissä on oltava yövalot liikkuessaan auringonlaskun ja -nousun välillä. Vaikka ne eivät olekaan vaadittuja pitävät monet kipparit valoja elintärkeinä. Mikäli vene kaatuisi, moottori menisi rikki tai ajettaisiin karille, olisivat hätämerkkivalot perustarvike avun kutsumiseen.

Vaikka emme yleensä ajattelekaan venepalon olevan vaara, on viranomaisten palosammuttimien oltava kaikissa veneissä, joissa on mahdollisuus tulipaloon (moottoreista tai polttoainejärjestelmästä). Tämä määräys koskee veneitä, joissa moottori on kannen alla suljetussa tilassa sekä niitä, joissa on kannettava polttoainesäiliö. Ottaen huomioon, että ainoa vaihtoehtomme on hylätä vene, on täytettävän palosammuttimen (tai kahden) hyvä olla valmiina.

Ääntä tuottavat laitteet (sumutorvet) ovat vaadittuja elintärkeinä kommunikointivälineinä. Niitä käytetään yleensä operoitaessa ilman näköyhteyttä (väylällä esteitä) tai sumussa. Kannettava käsikäyttöinen kovaääninen on yleensä paras tuote tähän tarkoitukseen. Niiden varusteiden lisäksi, mitkä viranomaiset veneeseen vaativat on lukematon määrä varusteita, jotka valmistavat meidät toimimaan itsenäisesti toisinaan vihamielisessä ympäristössä, ratkomaan odottamattomia ongelmia ja alun perin välttämään ongelmien ilmenemistä.

Tällaisiin varusteisiin saattaisi kuulua riittävä määrä polttoainetta päästäksemme kohteeseemme ja takaisin, kuten myös varapolttoainetta kiertoreittiä tai muuta odottamatonta tarvetta varten.

Kun asiat menevät pieleen voivat toimiva pumppu, ankkuri ja muutama tärkeä työkalu tai varaosa tehdä eron huonon päivän ja paljon huonomman välillä. Lopuksi, hyvin varustetussa sukellukseen käytettävässä veneessä tulisi olla happea ja ensiapuvälineet, vettä ja muita selviytymisvälineitä, navigointivälineet, kommunikointivälineet sekä henkilöitä ja tietoa käyttämään näitä välineitä tehokkaasti.

Veneilyn Know-How

Mitä merimiestaitoihin tulee, on kokemukselle vain vähän vaihtoehtoja. Aloitteleville veneilijöille sekä niille, jotka haluavat paikata ukkoja tiedoissaan on tarjolla monen Euroopan maan rannikkovartiostot, avustuspalvelut, venekerhot sekä vastaavat organisaatiot erilaisia turvallisen veneilyn kursseja. Useimmiten ovat kulkutiet rauhallisia, mutta siltä varalta, että jokin menee pieleen, on tärkeää, että veneessä on suojukset alas laitettuina. Ennakoimalla hivenerän voimme varmistaa oman turvallisuutemme sekä niiden, jotka sukeltavat kanssamme.

Veneilyn turvavinkkejä

- Ennekuin vene lähtee satamasta, varmista aina että vene on kunnolla huollettu, tankattu ja siinä on tarvittavat turvavälineet.
- Kerro veneilysuunnitelmasi aina ystäville, sukulaisille tai jollekin muulle luotettavalle henkilölle.
- Tunne veneesi, sen toiminnot ja käyttäytyminen.
- Pidä aina itsesi tilanteen tasalla. Tiedä missä olet ja mitä ympärilläsi on sekä läheiset vaarat.
- Tarkkaile sääntömuutoksia.
- Tiedä navigointisäännöt ja harjoittele niitä.
- Tiedä kaikki laitteet ja säädot ja vesitien merkinnot ja noudata niitä.
- Älä koskaan ylikuormita venettä. Ylikuormitus madaltaa vesilinjan ja kannen välistä matkaa ja estää suoritusta lisäten veneonnettomuuden riskiä. Älä koskaan ylitä veneen katsastuskortin rajoituksia.

Navigointitarpeet

Pinnan päällä tai alla, on tärkeä tietää koko ajan missä olet. Vaikka nykyaikainen GPS ja liikkuvat kartat tekevätkin normaalin navigointityön nopeasti, on aikoja, jolloin merikortti ja kompassi ovat parhaat ystäväsi - jos tiedät kuinka niitä käytetään. Niiden, jotka eivät tunne rannikkonavigoinnin järeitä, on aika oppia perusteet. Aloita kotivesiesi merikortista ja mieti sen jälkeen rannikkolaivurin tai veneturvallisuuden kursseja.

Kommunikointi

Kommunikointivälineet voivat olla ensisijaisen tärkeitä apuvälineitä avomerellä. Rannan lähellä voi puhelin olla hyvä avunkutsuväline, mutta ulkomerellä on kenttä parhaimmillaankin rajoitettu. Meri-VHF on luultavasti paras kommunikointiväline mahdollistaen suoran kontaktin sekä rannikkovartiostoon että alueen muihin aluksiin. Lisäksi aluksilla on oltava takaisinkutsusireeni tai muu keino hälyttää sukeltajille hätätilanteessa, että nyt on aika palata.

Huolimatta siitä, onko veneessä kommunikointivälineet varmistaa venesuunnitelman jättäminen luotettavalle henkilölle rantaan sen, että katastrofin sattuessa jollakulla on käsitys siitä, minne menitte ja mikä on oletettu kotiintuloaika.

Venesuunnitelmasta ilmenee veneen tunnistetiedot, matkustajat, määränpää ja suunniteltu reitti sekä oletettu paluuaika. Mikäli vene ei saavu sovittuun aikaan saattaa auttaa venesuunnitelma pelastajia tekemään tehokkaan etsinnän.

Sään muutos

Kasvaessani New Englannissa oli siellä sanonta: "jos et pidä säästä odota hetki, se muuttuu kyllä." Veneilijälle muuttuvat sää on mietittävä huolella. Ne eivät ainoastaan vaikuta sukellusolosuhteisiin, vaan ne voivat nopeasti muuttaa pintaolosuhteet vaarallisiksi.

Kokeneet kipparit tietävät, että sääradio, säätiedotukset ja alusten välinen radioliikenne voivat varoittaa muuttuvista olosuhteista. Maksaa vaivan pitää säätä silmällä. Huomioi muuttuvat barometrillukemat, tuulen (suunnan tai nopeuden) muuttuminen ja lämpötilamuutokset. Lisääntynyt tuuli ja nopeasti putoava lämpötila tai barometrin paine saattavat tarkoittaa heikkeneviä olosuhteita.

Mitä näköhavaintoihin tulee, pidä silmällä länttä, koska pohjoisen pallonpuoliskon keskiasteilla säänmuutos lähestyy lännestä.

Sumun muodostuminen saattaa luoda erityisen vakavan uhan, koska se tekee navigoinnin ja vaarojen huomaamisen vaikeaksi tai mahdottomaksi.

Aina, kun ilma viilenee kastepisteeseen, on sumun muodostus todennäköistä. Suhteellisen lämmin, kostea ilma joka liikkuu viileämmän ilman poikki saattaa aiheuttaa sumua erittäin nopeasti.

Ukkosmyrskyt ovat kenties kaikkein vaarallisin säätila, johon veneilijä voi joutua. Salamoinnin, rakeiden ja kovan sateen aiheuttama vähentyneen näkyvyyden lisäksi kova puuskittainen tuuli muuttaa meriolosuhteet nopeasti koviksi. Ukkoskuurojen resepti pitää sisällään suhteellisen lämpimän, kostean epävakaa ilman yhdistettynä nostavaan voimaan. Mikä usein alkaa viattoman näköisinä pilvenhattarina saattaa nopeasti muuttua todella pahansuovaksi myrskyksi.

Aina kun epävakaa ilma kohoaa yli pakkastason (yleensä 3,000 - 5,000 metriä), alkaa muodostua jäähileitä, jotka muuttavat varauksia mekaanisten törmäysten vuoksi, vähän samoin kuin me saamme sähkövarauksen kävellessämme kokolattiamatolla kirpeänä talvipäivänä. Kun salamointi alkaa, on myrsky saavuttanut täyden voiman ja sen mukana tulee ruoskiva tuuli, sokeuttava sade ja myrskyinen meri.

Pari veneessä

Aina, kun tutkimme vedenalaista maailmaa on tärkeää, että meillä on vahti tai perään katsoja mukana - vastuuntuntoinen henkilö, joka jää veneeseen hallitsemaan tilanteen turvallisuutta. Useita vuosia sitten en jättänyt veneeseen ketään. Kyseessä oli yösukellus ja pintaautumisen jälkeen näimme, että tumma värikäs veneenrunko ja hämärästi loistava ankkurivalo piiloutuivat täydellisesti yötaivasta ja niukasti valaistua rantaviivaa vasten. Onneksemme törmäsimme (melko kirjaimellisesti) veneeseemme uidesamme rantaa kohden ja säästyimme veneen kadottamisen aiheuttamalta häpeältä - tai pahemmalta. Emme vielä ole unohtaneet läksyämme.

Vahdin päävastuu on pitää silmällä säätä, miehittää radio, katsoa sellaisia seikkoja kuten ankkurin laahaaminen ja pitää silmällä pintaautuvia sukeltajia.

Tämän henkilön tulisi olla koulutettu, ei ainoastaan veneen käsittelyyn, vaan myös ensiavun antamiseen sekä onnettomuuden hallintaan.

Toinen veneessä olevan parin vastuu on varmistaa, ettei ketään jätetä ottamatta mukaan. DAN Diver Identification System (DIDS) on erinomainen työkalu pitämään lukua sukeltajista, mutta muutkin keinot voivat olla tehokkaita riippuen veneen koosta sekä henkilökunnan ja matkustajien lukumäärästä.